

Сайтът desebg.com публикува **част 2** от поредицата, посветена на първата неявна фирма на комунистическия режим – „Имекстраком”, регистрирана чрез подставено лице още през 1961 г. в една от офшорните зони – Лихтенщайн с цел да бъде прикрито участието на НРБ в нея. В тази част се хвърля светлина върху оръжейните сделки и други финансови операции, извършени от дружеството, управлявано от офицера от ДС Георги Найденов, ръководител на държавното търговско предприятие „Тексим”.

Поредицата е част от документалното изследване на журналиста Христо Христов [„Империата на задграничните фирми”](#)

– създаване, дейност и източване на дружествата с българско участие зад граница 1961-2007 г., издадено от „Сиела” през 2009 г. и преиздадено през 2015 г. Виж [част 1 - ТУК](#)

„Имекстраком” и тайните оръжейни сделки с левия Алжирски фронт за национално освобождение

„Имекстраком” – задграничното прикритие на БКП и ДС за първите оръжейни сделки

Написано от Христо Христов
Сряда, 06 Април 2016 11:07

Голяма част от дейността на „Тексим“ е свързана с първата му задгранична фирма „Имекстраком“. Регистрирана във Вадуц, Лихтенщайн през 1961 г. чрез поставено лице, чрез което се прикрива българското участие дружеството е пряко ангажирано с осъществяване на първите оръжейните доставки за Алжир. По това време левият Алжирски фронт за национално освобождение води неуспешна и продължителна партизанска война (1954-1962) срещу Франция. Фронтът има нужда от оръжие и в лицето на комунистическа България го получава. Тогавашният вицепремиер Живко Живков си спомня:

„Аз бях натоварен да приема последователно двама министри от Временното алжирско революционно правителство. С министъра на въоръжените сили Абделхафид Бусуф обсъдихме въпросите за продажба на оръжие, а с министъра на финансите Ахмед Франсес – въпроса за финансирането на тези доставки. Направи ми впечатление, че те разполагаха с твърда валута и плащаха изрядно. Георги Найденов беше определен от инженерното управление практически да осъществява това сътрудничество. Негов партньор от алжирска страна беше упълномощеният Мабет Шареф, известен с псевдонима „доктор Хашеми“. И двамата партньори бяха много удачно подбрани.

Реши се за по-голямо удобство дейността да се канализира през легална търговска организация у нас – „Тексим“, и чрез смесено българо-алжирско дружество с 50 процента участие на всяка страна. Така през следващата година в столицата на Лихтенщайн беше регистрирана фирмата „Имекстраком“.

В една поверителна докладна записка до секретаря на ЦК на БК Лъчезар Аврамов Георги Найденов посочва, че „с разрешение на ЦК на БКП заедно с временното алжирско правителство създадохме съвместна фирма „Имекстраком“ – Вадуц, Лихтенщайн, с основен капитал от 10 000 швейцарски франка (2500 щатски долара)“.

Найденов и Шафет регистрират фирмата във Вадуц като частни лица под формата на концесия, която позволява истинските собственици да останат неизвестни. В партийните архиви са запазени подробностите, разкрити от Найденов:

„При създаването на „Имекстраком“ беше решено нашето участие да остане скрито. Фирмата е основана на 5 декември 1961 г. във Вадуц, Лихтенщайн, от западногерманския гражданин Алфред Шилде. На същата дата той подписа пред нотариуса цесия – декларация за прехвърляне на правата си над фирмата на бяло, т.е.

„Имекстраком“ – задграничното прикритие на БКП и ДС за първите оръжейни сделки

Написано от Христо Христов
Сряда, 06 Април 2016 11:07

без да се посочва на кого се прехвърля. Подписа също така и генерално пълномощно на наш представител за ръководене на фирмата. В момента, ако някой провери търговския регистър и събере сведения за фирмата, ще установи, че г-н Шилде продължава да е собственик.“

Оръжейните сделки с Алжирския фронт за национално освобождение се осъществяват успешно. Френската морска блокада е преодоляна от ДС и българските оръжейни доставки обръщат хода на войната. Вицепремиерът Живко Живков разказва:

„Работата потръгна добре. Тя беше сложна, рискована и многолика, но се увенча с изпращането на 10 000-тонния кораб „България“, натоварен с оръжие.“

През 1963 г. на Найденов вече се налага да използва цесията, тъй като в Лихтенщайн влиза в сила нов закон, според който се изисква в управителния съвет на регистрираните местни фирми да участват и граждани на княжеството. Към този момент участието на България във фирми на Запад е новост и не е регламентирано от партийно или правителствено решение (освен за създаването, ръководството и контрола) и Найденов като ръководител на „Имекстраком“ трябва да се съобрази с местното законодателство.

Това е и причината да излезе „на светло“ като собственик, а даденото му от Политбюро и правителството „алжирско гражданство“ поддържа легендата, непозволяваща да бъде свързан с България.

Търговският размах чрез „Имекстраком“

„Имекстраком“ не е свързано единствено с оръжейните сделки за Алжир, но и голяма част от следващите търговски и производствени дейности на държавното търговско предприятие „Тексим“.

„След освобождението на Алжир възникна въпросът каква ще е бъдещата дейност на

„Имекстраком“ – задграничното прикритие на БКП и ДС за първите оръжейни сделки

Написано от Христо Христов
Сряда, 06 Април 2016 11:07

„Тексим“. Обсъждахме този въпрос с Георги Найденов и се спряхме на предложението „Тексим“ да продължи съществуването си като свободна стопанска и търговска организация за износ, внос, реекспорт, стопански инициативи и валутни сделки. Същото се отнасяше и за „Имекстраком“ – фирмата фактически се ръководеше от българската страна“, посочва Живко Живков.

Самият Георги Найденов пише: „Ние имаме за задача да съсредоточаваме капиталите в „Имекстраком“, където засега нашата страна фактически е 100 процента собственик.“ Чрез дружеството „Тексим“ построява оранжерии върху площ от 120 дка, предоставени от ТКЗС в с. Карабунар, Пазарджишко.

Правителството ги освобождава от данък върху оборота и от всякакви местни данъци за срок от пет години, а продукцията се реализира съвместно с „Булгарплодекспорт“ за сметка на „Имекстраком“, разкрива поверително решение на Министерския съвет от 1964 г.

С капиталите по сметките на „Имекстраком“ са купени три самолета ИЛ-18, които са предоставени на Управление „Български граждански въздушен транспорт“ (ТАБСО). То от своя страна плаща наем на „Тексим“ в размер на 500 долара на пролетян час, както и 20 процента от печалбата. Сделката и експлоатацията на самолетите отново са освободени от всички данъци и такси до изплащането им.

В периода 1967-1968 „Имекстраком“ продава на ДСО „Корабостроене и корабоплаване“ 26 кораба за над 27 млн. долара, моторен танкер и катер за близо 800 000 долара.

Чрез „Имекстраком“ от Франция са купени 521 автокомпозиции от различен вид – бордови, хладилни, самосвали за превоз на конфекция и леки автомобили – на стойност над 50 млн. френски франка, обезпечени с банкова гаранция от над 9 млн. долара. Купени са и близо 200 жп вагона за над 17 млн. долара.

Написано от Христо Христов
Сряда, 06 Април 2016 11:07

Христо Христов

**ИМПЕРИЯТА
НА ЗАДГРАНИЧНИТЕ
ФИРМИ**

Създаване, дейност и източване
на дружествата с българско участие
заг граница 1961-2007

